

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ ๓๘๐๗/๒๕๕๒

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	๒. นายเกียรติกร พากเพียรศิลป์
๓. นายคณิน บุญสุวรรณ	๔. นายจุมพฏ บุญใหญ่
๕. นายเจริญ จรรย์โกมล	๖. นายชวลิต วิชยสุทธิ์
๗. นายชาดา ไทยเศรษฐ์	๘. นายชุมพล จุลใส
๙. นายฉัตรวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	๑๐. นายถวิล ไพรสณฑ์
๑๑. นายถาวร เสนเนียม	๑๒. นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤกษ์ชัย
๑๓. นายทิวา เงินยวง	๑๔. นายนคร มาฉิม
๑๕. นายมงคล ช.สรพงษ์	๑๖. นายนิพนธ์ สะกิมิ
๑๗. นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์	๑๘. นายประเสริฐ จันทรวงทอง
๑๙. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	๒๐. นายพินิจ จันท์สมบูรณ์
๒๑. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	๒๒. นายไพฑูย์ วราหะไพฑูร์ย์
๒๓. นายยืนยงค์ ใจสมุทร	๒๔. นายวัชรพล โตมรศักดิ์
๒๕. นายวัลลภ สุปรียศิลป์	๒๖. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
๒๗. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน	๒๘. นายสกลธี ภัททิยกุล
๒๙. นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	๓๐. นายสาริต ปิติเดชะ
๓๑. นายสุชาติ ลาภน้ำเงิน	๓๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๓๓. นายสุนัย จุลพงศธร	๓๔. นายสุบุญ วุฒิมังค์
๓๕. นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์	๓๖. นายอิสสระ สมชัย

อนึ่ง ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้ง นายสุรียา พรหมดี เป็นกรรมการแทน นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ซึ่งได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้ง นายเชาวนะ ไตรมาศ เป็นกรรมการแทน นายไพฑูย์ วราหะไพฑูรย์ ซึ่งได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เจริญ จรรย์โกมล

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๒๔-๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๒๕

สำเนาถูกต้อง

(นายสามารถ คัมภีรานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

อัครเดช/ร่าง

ประไพศรี/พิมพ์

อัครเดช/ตรวจ

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นางสาววิลาวรรณ ร่ำริน และนางสาวอาริษา เสาวรส

ครั้งที่ ๒ นายอโณทัย รอดมัย และนางสาวอัจฉรา สวนสมุทร

ครั้งที่ ๓ นายรัชชชัย เทพรัตน์ และนายเผ่าพันธุ์ นวลสง

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ และครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอ และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายเจริญ จรรย์โกมล	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายไพฑูรย์ วราหะไพฑูรย์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายฉัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายถาวร เสนเนียม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายเกียรติกร พากเพียรศิลป์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายสุนัย จุลพงศธร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นายนภดล ช.สรพงษ์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นายสุนัญญ วุฒิวงศ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๙) นายนิพนธ์ สะกิมิ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๐) นายทิวา เงินยวง	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๑) นายสกลธี ภัททิยกุล	เป็นผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ

อนึ่ง ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้ง นายสุรียา พรหมดี เป็นกรรมการแทน นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ซึ่งได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้ง นายเชาวนะ ไตรมาศ เป็นกรรมการแทน นายไพฑูรย์ วราหะไพฑูรย์ ซึ่งได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการวิสามัญ คือ

(๑) นายปริญญา โชติกุล

(๒) นายธัญญานิธิ อักษรสิทธิจิรา

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นายอัครเดช คนชื้อ นิตกร ๖ กลุ่มงาน

บริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑
ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๑) นางสุภาวดี คันตระกูล

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและยุติคดี ๑

(๒) นายนพคุณ นพรัตน์

นิตกร ๘ ว. กลุ่มงานพระราชบัญญัติและยุติคดี ๑

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางชื่นสุมน นิภาวงษ์

นักกฎหมายกฤษฎีกา ระดับชำนาญการพิเศษ

๕. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๕.๑ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๑) นายปสิษฐ์ ศักดาณรงค์

เลขานุการประธานศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) นายสนธิ จรอนันต์

ที่ปรึกษาสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) นายปัญญา อุดชาชน

รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

(๔) นางพรทิภา ไสวสุวรรณวงศ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ

(๕) นายพิมล ธรรมพิทักษ์พงษ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ

(๖) นางขนิษฐา โตโพธิ์ไทย

ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีและวิชาการ

(๗) นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑

(๘) นางฉัตรแก้ว เลิศไพฑูรย์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๒

(๙) พันโท ภาคภูมิ ศิลารัตน์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๓

(๑๐) นายกมล ไสคติโกคา

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔

(๑๑) นายสำราญ นานุตร

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

(๑๒) นางจริยา อัสวรักษ์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๗

(๑๓) นายชวลิต ศรีโสมงาม

ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์

(๑๔) นายคิเรก สุขสว่าง	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๗ ๖
(๑๕) นายอดิเทพ อุยยะพัฒน์	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๗ ๖
(๑๖) นายเกรียงศักดิ์ แจ้งสว่าง	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๕
(๑๗) นายธรรมรงค์ จันทร์คำ	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๕
(๑๘) นายชัช จำเพชร	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๓
(๑๙) นายวิรุฬห์ จินตนะกุล	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๓
(๒๐) นางสาวศัลยา ชาญศรีสมุทร	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๓
(๒๑) นายชัยธร หัตถกรรม	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๓
(๒๒) นางสาวชุติมา แสนสินรัมย์ย์	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๓
(๒๓) ว่าที่ร้อยตรีกัมพล อยู่มั่นธรรมมา	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๓
(๒๔) นายเอกณรงค์ เฉิดพันธ์	เจ้าหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญ ๓

๕.๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๑) นายจเร พันธุ์เปรื่อง	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
(๒) นายสมบัติ ทวีศิลป์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย
(๓) นายเกียรติศักดิ์ ทะมะรินทร์	นิติกร ๘ ๖. กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย
(๔) นายพฤษ หัส ปราบปรีย์	นิติกร ๔ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

๖. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๗. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนภคล ช.สรพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ และนายสุทัศน์ เงินหมื่น (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกข้อกำหนดของศาล โดยความเห็นชอบจากคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม

ข้อกำหนดของศาลตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้รับตีพิมพ์เห็นชอบสทตสนษตุสทพร สทสรัฐชรพชฎุเสนอสภาผู้แทนราษฎรรับทราบและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

นายนภคล ช.สรพงษ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกข้อกำหนดของศาล โดยความเห็นชอบจากคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม

ข้อกำหนดของศาลตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้รับตีพิมพ์เห็นชอบสทตสนษตุสทพร สทสรัฐชรพชฎุและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ”

นายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

หมวด ๑ บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนภคล ช.สรพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนภคล ช.สรพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนภคล ช.สรพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ การส่งสำเนาคำร้อง สำเนาคำชี้แจงแก้ไขข้อกล่าวหาหรือเอกสารอื่นใด หรือการแจ้งวันนัด คำสั่งของศาลหรือข้อความอย่างอื่นไปยังคู่กรณีหรือบุคคลอื่นใดในคดี **ศาลอาชญากรรม** ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศาลดำเนินการส่งหรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ **โทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกเป็นแรงจูงใจ ศาลจะสะดวกหรือสะดวกหรือไม่ หรือสะดวกหรือไม่สะดวกทุกประการทั้งนี้ขอสงวนไว้ที่ศาลที่คดีตั้งอยู่**”

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนภคล ช.สรพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๐ ตุลาการอาจถูกคัดค้านได้ในเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับคดีที่ขอให้วินิจฉัย หรือเคยเป็นผู้พิพากษาหรือตุลาการในศาลอื่น อนุญาตตุลาการ กรรมการในองค์กรใดหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเคย

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายสนัญ จุลพงศธร (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ เมื่อในกรณีที่คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ใดเห็นว่า ตูลาการซึ่งร่วม
เป็นองค์คณะมีเหตุความไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๐ หรือมีเหตุที่ตุลาการอื่นอาจถูกคัดค้านได้ตาม
มาตรา ๑๐๑๐/๑ คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องขอสงวนข้อคัดค้านขึ้นด้วยโดยทำเป็นใ้ยื่นคำร้องคัดค้านขึ้น
ต่อศาลได้ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ก็ได้ ก่อนการลงมติเพื่อมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งชี้ขาด”

นายนภดล ช.สรพงษ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ เมื่อในกรณีที่คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องเห็นว่า ตูลาการซึ่งร่วมเป็นองค์คณะ
มีเหตุที่ตุลาการอื่นอาจถูกคัดค้านได้ตามมาตรา ๑๐ คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องขอสงวนข้อคัดค้านขึ้นด้วยโดยทำเป็น
ใ้ยื่นคำร้องคัดค้านขึ้นต่อศาลได้ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ก็ได้ ก่อนการลงมติเพื่อมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งชี้ขาด”

นายชุมพล จุลใส นายสกลธิ ภัททิยกุล นายสาริต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น
และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายนภดล ช.สรพงษ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ เมื่อมีการแถลงต่อศาลตามมาตรา ๑๑ หรือมีการยื่นคำร้องคัดค้าน
ตุลาการตนไม่ตามมาตรา ๑๑๒ และให้ตุลาการซึ่งถูกคัดค้านไม่ขอถอนตัวขอทบทวนพิเคราะห์คดีผู้
งคการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคดีนั้นไว้ก่อนจนกว่าศาลจะได้วินิจฉัยชี้ขาด ให้ศาลพิเคราะห์
คัดค้านและชั้นที่คัดค้านของตุลาการซึ่งถูกคัดค้าน โดยขอสงวนคำคัดค้านของคู่กรณีและตุลาการซึ่งถูก
คัดค้าน รวมทั้งพยานหลักฐานอื่นต่อสิ่งที่เห็นสมควร แล้วขอคัดค้านหรือขอชี้แจงข้อคัดค้านนั้น
คำคัดค้านให้เป็นที่ยุติ”

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธิ ภัททิยกุล
นายสาริต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น
โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๓/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนภดล ช.สรพงษ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในวรรคสามของมาตรา ๑๓/๑ ที่คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“เมื่อศาลเห็นว่าเอกสารหรือพยานหลักฐานที่ได้รับมาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็น
การเพียงพอแล้ว ให้แจ้งให้ตุลาการและผู้ร้องคัดค้านทราบ ทั้งที่ เพ็ช และให้ศาล ชะได้ซึ่งคดีวินิจฉัยชี้ขาด
ออกคำสั่งยอมรับหรือยกเสียซึ่งคำร้องในเหตุผลว่าไม่เป็นคดีหรือเหตุคัดค้านนั้น แล้วจึงให้ดำเนิน
กระบวนการพิจารณาต่อไป”

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล
นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงค์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น
โดยขอตัดมาตรา ๑๓/๑ ที่คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

มาตรา ๑๓/๒

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงค์ (กรรมการ)
ขอสงวนความเห็น โดยขอตัดมาตรา ๑๓/๒ ที่คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

มาตรา ๑๓/๓

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงค์ (กรรมการ)
ขอสงวนความเห็น โดยขอตัดมาตรา ๑๓/๓ ที่คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

มาตรา ๑๓/๔

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายนภดล ช.สรพงษ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
มาตรา ๑๓/๔ ที่คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

มาตรา ๑๔/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายทิวา เงินยวง นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอตัดมาตรา ๑๔/๑ ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ ในการพิจารณาคดี ให้ศาลมีอำนาจไม่ออกระเบียบว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยของการพิจารณาคดีในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลที่เข้ามาหรือச்เข้าพื้นที่ทำการศาล หรือบริเวณที่ทำการศาล หรือเข้าฟังการไต่สวนของศาล ควรให้บุคคลใดซึ่งฝ่าฝืนข้อที่ไปนอกสถานที่พิจารณาคดีและให้ ตำรวจตำรวจใด ๆ เพื่อให้การพิจารณาคดีดำเนินไปโดยสงบเรียบร้อย และรวดเร็ว รวมทั้งสรรพวิชาชีพ เพิ่มเติมเพื่อให้ตำรวจตำรวจนักสืบตำรวจสอบสวนคดีเป็นไปด้วยสะดวกเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ผู้ใดฝ่าฝืนระเบียบตามวรรคหนึ่งให้ศาลมีอำนาจสั่งลงโทษ ดังต่อไปนี้

(๑) ตักเตือน โดยจะมีคำตำหนิเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยหรือไม่ก็ได้

(๒) ไล่ออกจากที่ทำการศาล หรือบริเวณที่ทำการศาล

(๓) ลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การสั่งลงโทษตามวรรคสอง ให้ศาลให้อย่างระมัดระวังและเท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์

แห่งกรณี”

นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ และนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ ในการพิจารณาคดีให้ศาลมีอำนาจไม่ออกระเบียบว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยของการพิจารณาคดีในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลที่เข้ามาหรือச்เข้าพื้นที่ทำการศาล หรือบริเวณที่ทำการศาล หรือเข้าฟังการไต่สวนของศาล ควรให้บุคคลใดซึ่งฝ่าฝืนข้อที่ไปนอกสถานที่พิจารณาคดีและให้ ตำรวจตำรวจใด ๆ เพื่อให้การพิจารณาคดีดำเนินไปโดยสงบเรียบร้อย และรวดเร็ว รวมทั้งสรรพวิชาชีพ เพิ่มเติมเพื่อให้ตำรวจตำรวจนักสืบตำรวจสอบสวนคดีเป็นไปด้วยสะดวกเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ผู้ใดฝ่าฝืนระเบียบตามวรรคหนึ่งให้ศาลมีอำนาจสั่งลงโทษดังต่อไปนี้

(๑) ตักเตือน โดยจะมีคำตำหนิเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยหรือไม่ก็ได้

(๒) ไล่ออกจากที่ทำการศาล หรือบริเวณที่ทำการศาล

(๑) ลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ การสั่งลงโทษตามวรรคก่อน ให้ศาลใช้อย่างระมัดระวังและเท่าที่จำเป็นตามพฤติการณ์แห่งกรณี”

มาตรา ๑๖

คณะกรรมการตัดออก

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ และนายสุทัศน์ เงินหมื่น (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายณภดล ช.สรพงษ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ผู้ใดการวิเคราะห์หรือวิจารณ์ที่ฟักระบวนพิจารณา หรือการวิหิษฐ์ชัฒพิจารณาคดี หรือคำวินิจฉัยของศาลโดยสุจริตตัฒเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเป็นวิธีการทางวิชาการ ผู้ห้ซึ่งได้กระทำโดยสุจริต ย่อมกระทำไค้ไม่มีตวฒผิดฐวฒละเวิตฮัฒวตวฒ หรือตู่ห้ผิดตวฒหรือตู่สวตวฒ ผู้ใดวิเคราะห์หรือวิจารณ์ที่ไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีอำนาจลงโทษผู้ห้ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง และให้นำมาตรา ๑๕ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

นายชุมพล จุลใส นายนคร มานิม นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๘

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มานิม นายณภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

หมวด ๒ วิธีพิจารณาคดี

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชมพล จุฬาสี นายนคร มาฉิม นายนภคล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

ส่วนที่ ๑ การยื่นคำร้องและการจำหน่ายคดี

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชมพล จุฬาสี นายนคร มาฉิม นายนภคล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายนคร มาฉิม และนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขความในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง
- (๒) ระบุมาตรการของรัฐหรือนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเหตุในคำร้อง
- (๓) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) คำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุน

โดยชัดแจ้ง

(๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง แต่ในกรณีที่เป็นการทำและยื่นหรือส่งคำร้องแทนผู้อื่น ต้องแนบใบมอบฉันทะให้ทำการดังกล่าวมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ การยื่น และรายละเอียดของคำร้อง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล”

นายเกียรติกร พากเพียรศิลป์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๕ คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพที่เข้าใจโดยทั่วไป และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง
- (๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเหตุในคำร้อง
- (๓) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) คำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุน

โดยชัดแจ้ง

(๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง แต่ในกรณีที่เป็นการทำและยื่นหรือส่งคำร้องแทนผู้อื่น ต้องแนบใบมอบฉันทะให้ทำการดังกล่าวมาด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ การยื่น และรายละเอียดของคำร้อง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล”

นายชุมพล จุลใส นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคต ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้
“มาตรา ๒๔ คำร้องที่ได้ยื่นต่อศาล ก่อนที่ศาลมีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่ง ถ้าผู้ร้องตาย หรือมีการขอลอนคำร้อง หรือ**ศาลเห็นว่าการร้องนั้น**ไม่เป็นประโยชน์แก่คดี ศาลอาจพิจารณาสั่งจำหน่ายคดีนั้นก็ได้”

นายนคร มาฉิม นายนภคต ช.สรพงษ์ และนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ (กรรมาธิการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคต ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาคดี

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนภคต ช.สรพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ
นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคต ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๗

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคต ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๒๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายเกียรติกร พากเพียรศิลป์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องที่มีคู่กรณีไว้พิจารณาวินิจฉัย ให้ส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้ถูกร้อง หรือมีคำสั่งแจ้งผู้ถูกร้องมารับสำเนาคำร้องภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาคำร้อง ให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดสืบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำร้อง

กรณีผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดตามวรรคสอง หรือไม่มารับสำเนาคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป”

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคช ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๐

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๑

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคช ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคช ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ และนายสุทัศน์ เงินหมื่น (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น

โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๔

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๕

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายเกียรติกร พากเพียรศิลป์ นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๖

ไม่มีมีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้เพิ่มความในมาตรา ๓๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๖ การไต่สวนของศาล ให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อรักษาความเรียบร้อยในบริเวณที่ทำการศาล หรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หรือมีเหตุจำเป็นประการอื่น ศาลมีอำนาจกำหนดให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องมีสิทธิอยู่ในห้องพิจารณาได้”

มาตรา ๓๗

ไม่มีมีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๓๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘ เพื่อให้การพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม ศาลอาจกำหนดให้มีการตรวจพยานหลักฐานก่อนก็ได้ และให้แจ้งคู่กรณีทราบล่วงหน้าก่อนวันนัดตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

หลักเกณฑ์และวิธีการ แสดงระยะเวลาในการตรวจพยานหลักฐาน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล”

นายนคร มาฉิม นายนภคล ช.สรพงษ์ และนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๓๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนภคล ช.สรพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงความในวรรคสามของมาตรา ๔๐ ไว้ตามร่างเดิม

นายนคร มาฉิม และนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๔

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๕

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายยืนหยัด ใจสมุทร (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๕ ในการนั่งพิจารณาคดี กรณีที่ศาลเห็นสมควรหรือกรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายร้องขอแต่ละคดีอนุญาต ให้ศาลขอตั้งให้มีการสืบพยานหลักฐาน ตรวจสอบบันทึกเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ ไม่ว่าจะกระทำในเวลาใด ภายในหรือภายนอกที่ทำการศาลก็ได้”

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิวงศ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๖

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายนภคล ช.สรพงษ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๖ ในการพิจารณาคดี ศาลอาจสั่งงดการสืบพยานหลักฐานใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่มีควมเกี่ยวข้องแต่พรรคพิชารณวินิจฉัยชั้น หรือมีพยานหลักฐาน”

เพียงพอที่สหประชาชาติวิเศษได้ หรือสหประชาชาติวิเศษประวิงให้ข้าโดยไม่สมควร

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาริต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาริต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๔

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาริต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๔๕

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มาฉิม นายนภคช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาริต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุนัญ วุฒิวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๕๐

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓ การทำคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๑

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายสกลธี ภัททิยกุล (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้ตัดความ
ในวรรคสองของมาตรา ๕๑ ที่คณะกรรมวิธีการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

นายชุมพล จุลใส นายสาริต ปิติเตชะ และนายสุทัศน์ เงินหมื่น (กรรมวิธีการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๑ คำวินิจฉัยของศาลอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความเป็นมาหรือคำกล่าวหา
สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา เหตุผลในการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และ
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

ตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนจะต้องทำความเข้าใจในการวินิจฉัยในส่วนของตนเป็น
หนังสือ พร้อมแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ เมื่อการลงมติเสร็จสิ้น ให้ตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะ
จัดทำคำวินิจฉัยตามมติของศาล

คำวินิจฉัยของศาลจะต้องลงลายมือชื่อของตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนที่วินิจฉัย
ต้องลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยนั้น ถ้าตุลาการคนใดมีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้องค์คณะนั้น
พิจารณาหากเห็นว่าเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้มอบหมายตุลาการคนใดคนหนึ่ง
ที่เป็นองค์คณะจัดแจ้งเหตุดังกล่าวแล้วกลักรวมไว้กับคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของศาลและความเห็นในการวินิจฉัยของตุลาการที่เป็นองค์คณะทุกคน
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

นายณภดล ช.สรพงษ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๑ คำวินิจฉัยของศาลอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความเป็นมาหรือคำกล่าวหา
สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา เหตุผลในการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และ
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

ให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคำขอทุกข้อตามที่ปรากฏในคำร้อง ห้ามมิให้วินิจฉัยชี้ขาดเกินคำขอ
หรือนอกจากที่ปรากฏในคำร้อง เว้นแต่เป็นการอธิบายหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติตามคำวินิจฉัย

ตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนจะต้องทำความเข้าใจในการวินิจฉัยในส่วนของตนเป็น
หนังสือ พร้อมแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ เมื่อการลงมติเสร็จสิ้น ให้ตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะ
จัดทำคำวินิจฉัยตามมติของศาล

คำวินิจฉัยของศาลจะต้องลงลายมือชื่อของตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนที่วินิจฉัย
ต้องลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยนั้น ถ้าตุลาการคนใดมีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้องค์คณะนั้น

พิจารณาหากเห็นว่าเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้มอบหมายตุลาการคนใดคนหนึ่ง
ที่เป็นองค์คณะจัดแจ้งเหตุดังกล่าวแล้วกลักรวมไว้กับคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของศาลและความเห็นในการวินิจฉัยของตุลาการที่เป็นองค์คณะทุกคน
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๕๒

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จตุใส นายนคร มาฉิม นายนภดล ช.สรพงษ์ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิติเศษระ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญ วุฒิมวงศ์ (กรรมวิธีการ)
ขอสงวนความเห็นโดยขอให้ลงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๕๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๕๔

มีการแก้ไข

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๔/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายนิพนธ์ สะกิมิ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความ
ในมาตรา ๕๔/๑ ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๔/๑ ให้ศาลดำเนินการจัดทำร่างข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จและเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวัน นับแต่วันประกาศใช้
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ถ้าศาลไม่สามารถเสนอร่างข้อกำหนดภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่งได้ ให้แจ้ง
เหตุขัดข้องต่อสภาผู้แทนราษฎรทราบ”

นายนภดล ช.สรพงษ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขความ
ในมาตรา ๕๔/๑ ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๔/๑ ให้ศาลดำเนินการจัดทำร่างข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จและเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

นายชุมพล จุลใส นายนคร มานิม นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอตัดมาตรา ๕๔/๑ ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

มาตรา ๕๔/๒

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายนคร มานิม นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอตัดมาตรา ๕๔/๒ ที่คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

มาตรา ๕๕

มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชุมพล จุลใส นายสกลธี ภัททิยกุล นายสาธิต ปิตุเตชะ นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายสุบุญญ วุฒิวงศ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๕ บรรดาคดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บังคับ **เว้นแต่คดีซึ่งเห็นสมควรกำหนดเป็นข้อยกเว้น**

หากไม่มีบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับแก่คดีซึ่งค้างอยู่ในศาลตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ข้อกำหนดเดิมของศาลบังคับแก่คดีซึ่งค้างพิจารณาอยู่นั้น”

นายนคร มานิม นายนภคช ช.สรพงษ์ และนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยขอให้คงไว้ตามร่างเดิม

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เริ่มตั้งแต่
ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า ควรมีข้อสังเกตที่
คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมการ
เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณา ดังนี้

(๑) คณะกรรมการได้พิจารณาเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้ แล้วเห็นว่าควรจำกัดไว้เฉพาะให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญบัญญัติเท่านั้น จึงเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อใช้เป็นวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ
ในการพิจารณาวินิจฉัยคดีตามที่บัญญัติให้อำนาจไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

(๒) ในมาตรา ๕ ข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ ควรกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญ
มีอำนาจสั่งให้ผู้ร้องหรือคู่กรณีจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้แก่พยาน
ที่ผู้ร้องหรือคู่กรณีร้องขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานมาให้ถ้อยคำ ให้ความเห็น หรือเบิกความต่อศาลได้ด้วย

๙. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกต
ของคณะกรรมการวิสามัญ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายเนกต ช.สรพงษ์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญเพื่อใช้เป็นวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญในการพิจารณาวินิจฉัยคดีตามที่บัญญัติให้อำนาจไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ
ศาลรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลรัฐธรรมนูญ หรือคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

“ตุลาการ” หมายความว่า ประธานศาลรัฐธรรมนูญ หรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

“คดีเรื่องพิจารณา” หมายความว่า เรื่องหรือประเด็นที่เสนอเป็นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

“ผู้ร้อง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเสนอคดีเรื่องพิจารณาต่อศาลเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

“ผู้ถูกร้อง” หมายความว่า ผู้ถูกกล่าวหาในคดีเรื่องพิจารณา

“ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า หน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับคดีเรื่องพิจารณา

“กระบวนการพิจารณา” หมายความว่า การพิจารณาคดีหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับคดีเรื่องพิจารณาซึ่งกระทำโดยคู่กรณี หรือโดยศาล หรือตามคำสั่งศาลไม่ว่าการนั้นจะเป็น โดยคู่กรณีฝ่ายหนึ่งกระทำต่อศาลหรือต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือศาลกระทำต่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่าย รวมถึงการส่งคำร้อง และการลงมติ ตลอดจนการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

“การนั่งพิจารณาคดี” หมายความว่า การไต่สวน หรือการประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาดของศาลหรือตุลาการ โดยจะออกนั่งบัลลังก์หรือไม่ก็ตาม

“ข้อพิพาท” หมายความว่า ข้อขัดแย้ง ข้อโต้แย้ง หรือข้อเรียกร้องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย และหมายความรวมถึงข้อขัดแย้งอันเป็นปฏิปักษ์ต่อกันทางการเมือง

มาตรา ๔ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกข้อกำหนดของศาล โดยความเห็นชอบจากคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม

ข้อกำหนดของศาลตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญสภาผู้แทนราษฎรและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ ให้สำนักงานคดีรัฐธรรมนูญศาลอาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ศาลเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือในกระบวนการพิจารณาของศาลตามที่ศาลมอบหมายได้

วิธีทบทวนปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคดีรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามข้อบังคับของศาล

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้ศาลมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญบัญญัติ

มาตรา ๑๐ ตุลาการศาลฎีกาตัดสินคดีว่าผิดหรือไม่ซึ่งมีเหตุความไม่เป็นกลางอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ จะร่วมเป็นองค์คณะเพื่อพิจารณาวินิจฉัยไม่ได้

(๑) มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับคดีที่ขอให้อภิบาล หรือเคยเป็นผู้พิพากษาหรือตุลาการในศาลอื่น อนุญาตตุลาการ กรรมการในองค์กรใดหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเคยพิจารณาวินิจฉัย ในคดีหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคดีเรื่องพิจารณาที่ขอให้อภิบาลนั้นมาก่อน

(๒) เป็นหรือเคยเป็นสามีหรือภริยา หรือญาติของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คือ เป็นบุพการีหรือ ผู้สืบสันดาน ไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติทางการสมรส นับได้เพียงสองชั้น

(๓) เคยเป็นผู้ที่ได้ถูกอ้างเป็นพยาน โดยที่ารู้ได้เห็นเหตุการณ์ เว้นแต่เคยมีส่วนร่วมใน กระบวนการทางนิติบัญญัติ หรือเคยแสดงความคิดเห็นในสาธารณะ โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญมีความรู้เป็นพิเศษใน ชัยภูมิต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคดีเรื่องพิจารณานั้น

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทน โดยชอบธรรม ผู้แทน ตัวแทน หรือทนายความของคู่กรณีฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งขอสงวน

(๕) มีหรือเคยมีคดีอยู่ในระหว่างทางพิพาทหรือข้อพิพาทที่ตุลาการนั่นเอง สามี ภริยา หรือญาติ สืบสายโลหิตตรงขึ้นไปหรือลงมาของตุลาการนั้นฝ่ายหนึ่ง พินาศกับคู่กรณี สามี ภริยา หรือญาติสืบสาย โลหิตตรงขึ้นไปหรือลงมาของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๑๐/๑ ตุลาการซึ่งมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ อาจถูกคัดค้านมิให้ร่วมเป็นองค์คณะ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้

(๑) เคยมีส่วนร่วมในการตราบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดที่เสนอให้ ศาลพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งแสดงหรือเคยแสดงความเห็นต่อสาธารณะเกี่ยวกับบทบัญญัติหรือปัญหา ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้ดังกล่าว

(๒) มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับเรื่องพิจารณา

(๓) แสดงหรือเคยแสดงความเห็นต่อสาธารณะเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือพรรคการเมืองที่เสนอให้ ศาลพิจารณาวินิจฉัยการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือความเป็น รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง หรือยุบพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี

(๔) แสดงหรือเคยแสดงความเห็นต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องพิจารณา

(๕) แสดงหรือเคยแสดงความเห็นต่อสาธารณะที่เป็นปฏิปักษ์หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐาน แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขซึ่งมีหลักการให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งโดยตรงทั้งหมด

(๖) เหตุอื่นใดอันมีสภาพร้ายแรงซึ่งอาจทำให้การพิจารณาวินิจฉัยเสียความยุติธรรม

มาตรา ๑๑ เมื่อมีเหตุที่สงสัยว่าคดีความของพรรคการเมืองหรือของสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งร่วมเป็นองค์คณะผู้ใดเห็นว่าตนมีเหตุความไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๐ เกิดขึ้นแก่ตุลาการพรรคใด ตุลาการผู้นั้นเองจะแถลงต่อศาลแสดงถึงเหตุที่ตนสงสัยว่าคดีความไม่เป็นกลางดังกล่าวต่อศาลไม่ว่าในเวลาใด ๆ แล้วเพื่อขอลงมติออกจากการพิจารณาคดีวินัจฉัยนั้นที่ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ศาลพิจารณาคำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๒ เมื่อในกรณีที่ถูกกรณีหรือผู้เกี่ยวข้องเห็นว่า ตุลาการซึ่งร่วมเป็นองค์คณะมีเหตุความไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๐ หรือมีเหตุที่ตุลาการอื่นอาจถูกคัดค้านได้ตามมาตรา ๑๖๑๐/๑ คู่กรณีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสงสัยว่าคดีความขึ้นแล้วโดยที่ตนเป็นผู้ยื่นคำร้องคัดค้านขึ้นต่อศาลได้ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ก็ได้ก่อนการลงมติเพื่อมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งชี้ขาด

เมื่อมีทนายยื่นคำร้องคัดค้านต่อพรรคหนึ่ง ให้ตุลาการซึ่งถูกคัดค้านงดการปฏิบัติหน้าที่ไว้จนกว่าศาลจะได้ออกคำสั่งชี้ขาดในเรื่องที่คัดค้านนั้น

ทนายพรรคใด ๆ ของตุลาการซึ่งถูกคัดค้านที่ได้ดำเนินไปก่อนมีเหตุที่สงสัยว่าคดีความนั้นของสมาชิกพรรคไม่เสียไปเพราะเหตุที่ศาลมีคำสั่งขอขยับคำร้องคัดค้าน เว้นแต่ศาลจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๓ เมื่อมีการแถลงต่อศาลตามมาตรา ๑๑ หรือมีการยื่นคำร้องคัดค้านตุลาการพรรคใด ตามมาตรา ๑๒ และให้ตุลาการซึ่งถูกคัดค้านไม่ขอถอนตัวออกจากรวมคดีดังกล่าวหยุดการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคดีวินัจฉัยเรื่องนั้นไว้ก่อนจนกว่าศาลจะได้วินิจฉัยชี้ขาดความไม่เป็นกลางหรือเหตุคัดค้านนั้น ให้ศาลพิจารณาคำร้องคัดค้านและขั้นที่ถัดขึ้นแล้วของตุลาการซึ่งถูกคัดค้าน โดยขอสงวนตำแหน่งของคู่กรณีและตุลาการซึ่งถูกคัดค้าน รวมทั้งพยานหลักฐานอื่นตามที่เห็นสมควร แล้วขอคำสั่งขยับหรือขอเสียซึ่งคำร้องคัดค้านนั้น คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่ยุติ

เมื่อศาลสั่งพิจารณาคดีความพรรคหนึ่ง ตุลาการซึ่งถูกคัดค้านสงวนพิจารณาหรือขอเสียซึ่งตำแหน่งชี้ขาดคำร้องคัดค้านมิได้

ทนายชี้ขาดคำร้องคัดค้านต่อพรรคหนึ่งให้ถือตามตำแหน่งเสียซึ่งพรรค คำขอตำแหน่งเสียเท่าที่ตนให้ที่ฮอตวณคำร้องคัดค้าน

มาตรา ๑๓/๑ ในการพิจารณาคำแถลงของตุลาการตามมาตรา ๑๑ ศาลอาจขอให้ตุลาการผู้นั้นชี้แจงหรือแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติมด้วยก็ได้

สำหรับการพิจารณาคำร้องคัดค้านตามมาตรา ๑๒ นั้น ศาลต้องให้สิทธิผู้ร้องคัดค้านและตุลาการผู้ถูกคัดค้านแถลงชี้แจงด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร รวมทั้งแสดงพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และต้องให้แต่ละฝ่ายได้รับทราบประเด็นโต้แย้งและการตอบข้อโต้แย้งของแต่ละฝ่ายด้วย

เมื่อศาลเห็นว่าเอกสารหรือพยานหลักฐานที่ได้รับมาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการเพียงพอแล้ว ให้แจ้งให้ตุลาการและผู้ร้องคัดค้านทราบ ทั้งนี้ เพื่อศาลจะได้มีมติวินิจฉัยในเหตุความไม่เป็นกลางหรือเหตุคัดค้านนั้นต่อไป

มาตรา ๑๓/๒ ในการพิจารณาวินิจฉัยเหตุความไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๐ หากศาลมีมติว่าตุลาการผู้ร่วมเป็นองค์คณะมีเหตุตามมาตรา ๑๐ ดังกล่าว ให้ตุลาการผู้นั้นพ้นจากการเป็นองค์คณะในเรื่องพิจารณานั้น

มาตรา ๑๓/๓ ในการพิจารณาวินิจฉัยเหตุคัดค้านตามมาตรา ๑๐/๑ ให้ศาลพิจารณาว่าตุลาการผู้ถูกคัดค้านมีเหตุตามที่ถูกคัดค้านจริงหรือไม่

ในกรณีที่ศาลมีมติว่าตุลาการผู้ถูกคัดค้านมีเหตุตามที่ถูกคัดค้านจริง และเหตุคัดค้านนั้นอาจกระทบต่อความยุติธรรมในการพิจารณาวินิจฉัย ให้ตุลาการผู้นั้นพ้นจากการเป็นองค์คณะในเรื่องพิจารณานั้น

มาตรา ๑๓/๔ ในการพิจารณาวินิจฉัยเหตุความไม่เป็นกลางหรือคำร้องคัดค้านให้ถือตามคะแนนเสียงข้างมาก และตุลาการซึ่งมีเหตุความไม่เป็นกลางหรือถูกคัดค้านจะร่วมพิจารณาหรือออกเสียงลงคะแนนไม่ได้

มาตรา ๑๓/๕ การกระทำใด ๆ ของตุลาการผู้ถูกคัดค้านที่ได้ดำเนินการไปก่อนมีเหตุที่อาจถูกคัดค้านนั้น ย่อมสมบูรณ์ไม่เสียไปเพราะเหตุที่ศาลมีคำสั่งยอมรับคำร้องคัดค้าน เว้นแต่ศาลจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๔ ตุลาการจะขอถอนตัวจากทรา^วเรื่องพิจารณาคดีหรือการทำคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่งคดีในเรื่องพิจารณาใดมิได้ เว้นแต่มีเหตุที่^สข^สข^สข^สตัด^วหตามมาตรา ๑๐ เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่นอันมีอาจก้าวล่วงได้ หรือเหตุ^สื่น^สต^วข^สที่^สต^สเห็น^สต^วข^ส

มาตรา ๑๔/๑ การใช้หรือวินิจฉัยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือบทกฎหมายอื่นใด หากตัวอักษรหรือถ้อยคำในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือบทกฎหมายอื่นใด มิใช่ในกฎหมายลำดับพระราชบัญญัติ และมีความหมายตามกฎหมายอยู่แล้ว ศาลต้องใช้หรือวินิจฉัยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือบทกฎหมายอื่นใดนั้นตามความหมายดังกล่าว

ในกรณีที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือบทกฎหมายอื่นใดไม่ชัดเจน ให้ศาลแสวงหาความมุ่งหมายของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือบทกฎหมายนั้น แล้วใช้หรือวินิจฉัยตามความมุ่งหมายนั้น การไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมาย

หมวด ๒
วิธีพิจารณาคดี

ส่วนที่ ๑

การยื่นคำร้องและการจำหน่ายคดีเรื่องพิจารณา

มาตรา ๑๕ คำร้องต้องทำเป็นหนังสือ ใช้คำขอศาลฎีกา และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง
- (๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเหตุในคำร้อง
- (๓) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องใช้สิทธิ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- (๔) คำขอที่ระบุความประสงค์จะให้ศาลดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุนโดยชัดแจ้ง
- (๕) ลงลายมือชื่อผู้ร้อง แต่ในกรณีที่เป็นการทำและยื่นหรือส่งคำร้องแทนผู้อื่น ต้องแนบ

ใบมอบฉันทะให้ทำการดังกล่าวมาด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำ การยื่น และรายละเอียดของคำร้อง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๒๐ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ การยื่นคำร้องต่อศาลให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่บทกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นส่วนสหสิทธิสหพันธวิสน์ของศาล

การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ยื่นคำร้องพร้อมเอกสารประกอบตามข้อกำหนดของศาล

การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ให้ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือศาลทหารที่จะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดี ส่งความเห็นหรือคำโต้แย้งของคู่ความพร้อมด้วยเหตุผลไปยังหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบธุรการของศาล เพื่อส่งให้ศาลพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๒๒ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้

การใช้สิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องดำเนินการใช้สิทธิตามมาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๖ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญจนถึงที่สุดแล้ว เว้นแต่กรณีที่มีคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือศาลทหาร แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการใช้สิทธิตามมาตรา ๒๑๑ ของรัฐธรรมนูญก่อน

ในการดำเนินการของบุคคลตามมาตรา นี้ ให้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือและคำแนะนำจาก พันธสวคดีรัฐธรรมนูญเจ้าหน้าที่ศาล ตามข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๒๓ การยื่นคำร้องของบุคคลตามมาตรา ๒๒ นอกจากต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๕ แล้ว ให้ระบุมเหตุที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้วด้วย

มาตรา ๒๔ คำร้องที่ได้ยื่นต่อศาล ก่อนที่ศาลมีคำวินิจฉัยหรือมีคำสั่ง ถ้าผู้ร้องตาย หรือมีการขอลอนคำร้อง หรือ ศสทเห็นพวคำร้องนั้น ไม่เป็นประโยชน์แก่คดีเรื่องพิจารณา ศาลอาจพิจารณาสั่งจำหน่ายคดีเรื่องพิจารณานั้นก็ได้

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่กรณีที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้องนั้นทำการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่เห็นสมควร เว้นแต่ข้อที่ไม่ถูกต้องซึ่งดังศสทเห็นพวคำร้องนั้น

กรณีที่ผู้ร้องไม่ดำเนินกระบวนการพิจารณาตามคำสั่งศาลตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจพิจารณาสั่งจำหน่ายคดีเรื่องพิจารณานั้นก็ได้

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาคดีวินิจฉัย

มาตรา ๒๖ องค์คณะของศาลในการนั่งพิจารณาคดีและในการทำคำวินิจฉัย ต้องประกอบด้วยตุลาการไม่น้อยกว่าห้าคน

การนั่งพิจารณาของศาลต้องมีตุลาการครบองค์คณะ และตุลาการซึ่ง ไม่มีได้ร่วมในทวนนั่งพิจารณา คดีใด สองไม่มีชื่อทวนในทวน จะทำคำวินิจฉัยคดีเรื่องพิจารณานั้นมิได้

คำวินิจฉัยของศาลให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่จะมีบัญญัติเป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖ ศาลอาจแต่งตั้งตุลาการประจำคดีเรื่องพิจารณาเพื่อพิจารณารับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัย และออกคำสั่งใด ๆ ซึ่งมีใช่เป็นไปในทางวินิจฉัยชี้ขาดคดีเรื่องพิจารณาก็ได้

หลักเกณฑ์และการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการประจำคดีเรื่องพิจารณา ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๒๗ กรณีมีคำร้องที่ขอให้ศาลวินิจฉัยเรื่องใด ให้ศาลตรวจและมีคำสั่งรับหรือไม่รับไว้พิจารณา วินิจฉัยภายในระยะเวลาตามข้อกำหนดของศาล

ในกรณีที่ศาลมีความเห็นว่าคำร้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งผู้ร้องอาจแก้ไขได้ ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้สมบูรณ์ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่มีการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือข้อที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนนั้นเป็นกรณีที่ไม่อาจแก้ไขให้ถูกต้องได้ หรือเป็นคดีที่ไม่อยู่ในสภพของศาล ให้สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัย

คำร้องในเรื่องใดที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาล ให้สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัย

มาตรา ๒๘ เมื่อศาลมีคำสั่งรับคำร้องที่มีคู่กรณีไว้พิจารณา วินิจฉัย ให้ส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้ถูกร้อง หรือมีคำสั่งแจ้งผู้ถูกร้องมารับสำเนาคำร้องภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

เมื่อผู้ถูกร้องได้รับสำเนาคำร้อง ให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายใน ระยะเวลาที่ศาลกำหนด สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำร้อง

กรณีผู้ถูกร้องไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่ ศาลกำหนดตามวรรคสอง หรือไม่มารับสำเนาคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป

มาตรา ๓๐ ผู้ร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำร้อง หรือ ผู้ถูกร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา จะ กระทำแก้ไขเพิ่มเติมได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาล และต้องเป็นสาระสำคัญอันควรแก่การแก้ไขเพิ่มเติม และเกี่ยวข้องกับเรื่องเดิม แต่จะทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๓๑ ในการ นั่งพิจารณาคดี ศาลมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ตลอดจนขอให้พนักงานสอบสวน หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการใดเพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณาได้

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ตุลาการเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย

มาตรา ๓๒ พยานหลักฐาน หรือข้อขัดข้อง หรือข้อเท็จจริง ที่คู่กรณีนำเสนอหรือศาลเรียกมาเอง หากเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ให้ศาลมีอำนาจส่งสำเนา หรือแจ้งให้บุคคลภายนอกดังกล่าวทราบ และได้มีโอกาสโต้แย้งคัดค้านเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัย ก็ได้

พยานหลักฐาน หรือข้อเท็จจริง ที่ศาลเรียกมาเอง ให้ศาลส่งสำเนาหรือแจ้งให้คู่กรณีได้มีโอกาสโต้แย้งคัดค้าน

มาตรา ๓๓ การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลให้กระทำด้วยความรวดเร็ว และมีกำหนดเวลาที่แน่นอน เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย เหตุสุดวิสัยอื่นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ หรือเหตุอื่นตามที่ศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะสั่งเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปก็ได้

ในกรณีมีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ หรือเหตุอื่นตามที่คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องร้องขอ หรือศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะสั่งเลื่อนกระบวนการพิจารณาออกไปก็ได้

มาตรา ๓๔ ศาลมีอำนาจในอันที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาและวินิจฉัยว่าพยานหลักฐานใด ๆ ที่ได้มา หรือมีอยู่ หรือที่คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องนำมาสืบนั้น จะเกี่ยวกับประเด็นที่ศาลกำหนดไว้และเป็นอันเพียงพอให้ฟังเป็นยุติได้หรือไม่ แล้วพิจารณาวินิจฉัยไปตามนั้น

มาตรา ๓๕ หากศาลเห็นว่าคดีเรื่องพิจารณาใดเป็นปัญหาข้อกฎหมาย หรือมีพยานหลักฐาน ที่คู่กรณีหรือผู้เกี่ยวข้องแถลงยอมรับและเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ศาลอาจประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาและวินิจฉัย โดยไม่ทำการไต่สวนก็ได้

มาตรา ๓๖ การไต่สวนของศาล ให้กระทำโดยเปิดเผย เว้นแต่เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อรักษาความเรียบร้อยในบริเวณที่ทำการศาล หรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ศาลมีอำนาจกำหนดให้เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องมีสิทธิอยู่ในห้องพิจารณาได้

มาตรา ๓๗ คู่กรณีจะอ้างตนเอง บุคคล และหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่ศาลเห็นสมควร และมีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐานและคัดสำเนาพยานหลักฐานของตนเองหรือของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งนั้น ณ ที่ทำการศาลในเวลาทำการได้ตามที่ศาลกำหนด

การอ้างพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้คู่กรณีจัดทำบัญชีระบุพยานยื่นต่อศาลพร้อมแสดงเหตุผล ความจำเป็นในการอ้างพยานหลักฐาน และวิธีการได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว

คู่กรณีอาจยื่นบัญชีระบุนายานเพิ่มเติมพร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นได้ตามที่ศาลเห็นสมควร
หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการยื่นบัญชีระบุนายาน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๓๘ เพื่อให้การนั่งพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม ศาลอาจกำหนด
ให้มีการตรวจพยานหลักฐานก่อนก็ได้ และให้แจ้งคู่กรณีทราบล่วงหน้าก่อนวันนัดตรวจพยานหลักฐาน
ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

หลักเกณฑ์และวิธีการ แสดงระยะเวลาในการตรวจพยานหลักฐาน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๓๙ การไต่สวนของศาลให้คู่กรณีซักถามเฉพาะประเด็นที่ศาลกำหนดและให้มีการ
สืบพยานหลักฐานที่คู่กรณีไม่รับกัน

ถ้าคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาศาลในวันไต่สวน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ศาลดำเนินกระบวนการ
พิจารณาต่อไป

มาตรา ๔๐ ทนายไต่สวนในกรณีที่มีความจำเป็นให้ศาลเรียกพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ
เข้ามาในการไต่สวนได้ ให้ศาลสอบทนายและทนายที่สืบสืบ

การไต่สวนพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ให้ศาลสอบถามพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญเอง
ก่อนทำการไต่สวนให้ศาลแจ้งให้พยานทราบถึงประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการไต่สวน แล้วให้พยาน
เบิกความในข้อนั้น โดยวิธีแถลงด้วยตนเองหรือตอบคำถามของศาล

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลสอบสวนคู่กรณีที่มีสิทธิซักถามพยานเพิ่มเติมตามประเด็น
และข้อเท็จจริงที่ศาลกำหนดไว้ก็ได้ โดยให้ฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ซักถามก่อน

มาตรา ๔๑ ศาลอาจอนุญาตให้สืบพยานที่อยู่นอกที่ทำการศาลด้วยวิธีการตามที่คู่กรณีฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายร้องขอ โดยให้ฝ่ายที่ร้องขอเป็นผู้ดำเนินการเพื่อจัดให้มีวิธีการดังกล่าวและเป็น
ผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนี้เว้นแต่ศาลจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

การสืบพยานตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ากระทำในห้องพิจารณาของศาล

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ศาลเห็นสมควร หรือในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายร้องขอ
และศาลอนุญาต ศาลอาจกำหนดให้พยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญคนใดเสนอบันทึกถ้อยคำยืนยัน
ข้อเท็จจริงหรือความเห็นต่อศาลแทนการมาเบิกความได้

ให้ศาลส่งสำเนาทันทีถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นตามวรรคหนึ่งให้คู่กรณีทราบ
และหากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตั้งใจซักค้านก็ให้ทำคำคัดค้านเป็นหนังสือหรือร้องขอให้นำพยานผู้ให้

ถ้อยคำมาเบิกความก็ได้

ศาลอาจนัดให้พยานมาศาลเพื่อตอบข้อซักถามเพิ่มเติมของศาล หรือของกลุ่ม ตามประเด็นที่เสนอ ต่อศาลตามความในวรรคสองและศาลอนุญาต ในกรณีเช่นนี้ ถ้าพยานบุคคลนั้น ไม่มาศาล หรือมาศาล แต่ไม่ยอมตอบข้อซักถาม ให้ศาลปฏิเสธที่จะรับฟังบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของพยาน บุคคลนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีเรื่องพิจารณา เว้นแต่มีพยานหลักฐานอื่นประกอบและศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะรับฟังบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของพยานบุคคล นั้นประกอบพยานหลักฐานอื่นนั้นก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการจัดทำ การยื่น การส่ง และการคัดค้านบันทึกถ้อยคำยืนยัน ข้อเท็จจริงหรือความเห็น ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๔๓ การไต่สวนของศาลให้ศาลบันทึกรายงานการนั่งพิจารณาคดีรวมไว้ในสำนวน และจัดให้กลุ่มคดีลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

การบันทึกคำเบิกความของพยานในการไต่สวน ให้บันทึกการพิจารณาโดยใช้เครื่องมือบันทึกเสียง และเครื่องมือบันทึกภาพและเสียง หรือวิธีการอื่นตามข้อกำหนดของศาล

มาตรา ๔๔ ในการนั่งพิจารณาคดี ศาลอาจขอให้พยานผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นหรือจัดทำ ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยได้ แต่ต้องให้ผู้ร้องหรือกลุ่มแล้วแต่กรณีทราบความเห็น และให้โอกาสโต้แย้งความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวเป็นหนังสือภายในเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๔๕ ในการนั่งพิจารณาคดี กรณีที่ศาลเห็นสมควรหรือกรณีที่กลุ่มฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือ ทั้งสองฝ่ายร้องขอและศาลอนุญาต ศาลอาจสั่งให้มีการสืบพยานหลักฐาน ตรวจสอบบันทึก เอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ ไม่ว่าจะกระทำในเวลาใด ภายในหรือภายนอกที่ทำการศาลก็ได้

มาตรา ๔๖ ในการนั่งพิจารณาคดี ศาลอาจสั่งงดการสืบพยานหลักฐานใด ๆ ที่เห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับ เรื่องที่พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่มีผลต่อผลพิพากษาของศาล หรือมีผลเพียง พิษที่สหภาพสหพันธ์ได้ หรือสหภาพให้คดีสรุปประวิงให้ซักถามโดยไม่มีผลต่อ

ก่อนศาลสั่งงดสืบพยานหลักฐานตามวรรคก่อน ให้ศาลฟังกลุ่มฝ่ายที่เกี่ยวข้องเสียก่อนที่จะมีคำสั่ง

มาตรา ๔๗ ในการนั่งพิจารณาคดี ศาลอาจอนุญาตให้กลุ่ม พยาน หรือผู้เกี่ยวข้อง ให้ข้อเท็จจริง หรือความเห็นแล้วแต่กรณีเป็นหนังสือได้

มาตรา ๔๘ เมื่อศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ในการวินิจฉัยคดีของศาล ตุลาการที่เป็นองค์คณะทุกคนจะงคออกเสียงในประเด็นแห่งคดีที่วินิจฉัยมิได้

มาตรา ๔๙ ให้ศาลเป็นผู้บันทึกรายงานการนั่งพิจารณาคดี

มาตรา ๕๐ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ลงลายมือชื่อในคำสั่ง หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ส่วนหนังสืออื่นใดของศาล ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงลายมือชื่อ

หมวด ๓

การทำคำวินิจฉัยหรือคำสั่ง

มาตรา ๕๑ คำวินิจฉัยของศาลอย่างน้อยต้องประกอบด้วยความเป็นมาหรือคำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการพิจารณา เหตุผลในการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

ให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคำขอทุกข้อตามที่ปรากฏในคำร้อง ห้ามมิให้วินิจฉัยชี้ขาดเกินคำขอหรือ นอกจากที่ปรากฏในคำร้อง

ตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนจะต้องทำความเข้าใจในการวินิจฉัยในส่วนของตนเป็นหนังสือ พร้อมแถลงด้วยวาจาต่อที่ประชุมก่อนการลงมติ เมื่อการลงมติเสร็จสิ้น ให้ตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะ จัดทำคำวินิจฉัยตามมติของศาล

คำวินิจฉัยของศาลต้องลงลายมือชื่อ ตุลาการซึ่งเป็นองค์คณะทุกคนที่วินิจฉัยต้องลงลายมือชื่อ ในคำวินิจฉัยนั้น ถ้าตุลาการคนใดมีเหตุจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้องค์คณะนั้นพิจารณาหากเห็นว่า เป็นกรณีพิเศษจำเป็นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้มอบหมายตุลาการคนใดคนหนึ่งที่เป็นองค์คณะจัดแจ้ง เหตุดังกล่าวแล้วกลักรวมไว้กับคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของศาลและความเห็นในการวินิจฉัยของตุลาการที่เป็นองค์คณะทุกคน ให้ส่งไปประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันอ่าน

มาตรา ๕๒ คำวินิจฉัยของศาลให้มีผลในวันอ่าน

ในกรณีที่ศาลมีคำวินิจฉัยคดีเรื่องพิจารณาที่มีคู่กรณี ถ้าคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่าย แล้วแต่กรณี ทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มา ให้ศาลบันทึกไว้และให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นได้อ่านโดยชอบแล้ว

ในกรณีที่ศาลมีคำวินิจฉัยคดีเรื่องพิจารณาที่ไม่มีผู้ร้อง ให้ศาลแจ้งคำวินิจฉัยของศาลแก่ผู้ร้อง และให้ถือว่าวันที่ศาลลงมติซึ่งเป็นวันที่ปรากฏในคำวินิจฉัยเป็นวันอ่าน

การแจ้งให้มาฟังและการอ่านคำวินิจฉัยของศาลตามวรรคสองและการแจ้งตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ศาลกำหนด

มาตรา ๕๓ คำสั่งจำหน่ายคำร้องตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ และคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา วินิจฉัยตามมาตรา ๒๘ ต้องประกอบด้วยความเป็นมาโดยย่อของคำร้อง เหตุผลในการมีคำสั่ง ความเห็น ประกอบ และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอ้างอิง

เมื่อจัดทำคำสั่งเสร็จแล้ว ให้แจ้งคู่กรณีทราบ พร้อมปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการศาลไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้มีผลนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลมีข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย เมื่อศาลเห็นเอง หรือเมื่อคู่กรณีร้องขอและศาลเห็นสมควร ศาลจะมีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อยเช่นนั้นให้ถูกต้องก็ได้

การทำคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่เป็นการกลับหรือแก้ผลในคำวินิจฉัยหรือ คำสั่งเดิม เมื่อได้ทำคำสั่งเช่นนั้นแล้ว ให้แจ้งผู้ร้องหรือคู่กรณีแล้วแต่กรณี ได้รับทราบ และให้นำ ความในมาตรา ๕๑ วรรคสี่ห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการจัดทำคำสั่งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อกำหนด ของศาล

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔/๑ ให้ศาลดำเนินการจัดทำร่างข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จและเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕๔/๒ ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อกำหนดของศาลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับ ให้ใช้ข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปพลาง ก่อน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕๕ บรรดาคดีเรื่องพิจารณาซึ่งค้างพิพาทอยู่ในศาลก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บังคับ เว้นแต่คดีซึ่งเห็นสมควรกำหนดเป็นอย่างอื่น

หากไม่มีบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับแก่เรื่องพิจารณาซึ่งค้างอยู่ในศาลตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ข้อกำหนดเดิมของศาลบังคับแก่เรื่องพิจารณานั้น

.....

.....